

САҢА ОЛОХ

Чурапчы улуунун хаһыата

2015 сыл
Кулун тутар
12
КҮНЭ
ЧЭППИЭР
№ 23
(11033)

12+

ХАҤЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

Кыайыгыга -- салют!

КЫАЙЫ СУОЛТАТА ӨЛБӨӨДҮЙБЭТ

Улуу Кыайы үбүлүйдүк 70 сылын туолуута, бэлэ күн — май ыйын 9 күнэ буолара аҕыйах хонук хаалла. Убайдарбыт, аҕаларбыт, эһэлэрбит сэрин толоонугар хааннарын тоҥон, чычы геройдуу быһылыта онорон аҕалыт бэлэ күнүгүн суолтата өлбөөдүйбэт. Бүтүннү эйэлэх олоххо олороччулар киһилэр хорсун-хаатыт быһылыларын умнубат, киһилэри көрсөтүр, сүтүрүр.

Иһини эрэллөрбүт, ыччаттарбыт Кыайы туһунан, киһи суолтатын туһунан санааларын этэлэр:

Егор АДАМОВ:

— Улуу Кыайы суолтата олус улахан. Эдэр ыччат бу сүдү даштаны билэр, бүтүүн норуоттун бырааһынньыгын суолталыр. Сорук ардаангы политиктар кыайы суолтатын түһэр, историяны токурута сатылларын көлөй, абара истэбин. Ол эрээри, кырык үрдүгү сымыйа даппайбат, бу историческай чакчы — Кыайы күнүн суолтата өлбөөдүйбэт.

Мин эһэм Петр Егорович Адамов. Дьоппуон сэриниһэр сылдыбыта, ССКП чилиэнэ этэ. Киһи дойдутун көтүлүн, эйэлэх олох иһин охсупутунан киһи туттабын. Эһэлэрбит хорсун быһылыларын умнубаттыт, наада буолабына дойдубут иһин, киһи көтүл олохун иһин охсупутта киһиэхэти.

Алена ЭВЕРСТОВА:

— Кыайы бары бүтүүмүт бырааһынньыга. Ово эрдэхпиттэн бу күнү олус убаастыбын. Саас айылга тыллыбыт кэмгэр бэлэттэр. Сэрингэ кытыбыттар, көһүрдүгүт сылдыбыттар, тыл ботарооннор аҕыйабылар. Киһилэргэ болжоттоохсук, убаастабылаахтык сыһааннаһаахпыт.

Мин эһэм Гаврил Семенович Эверстов Японскай милитаризм утары сэрин кытылыабыт. Ваводу хамандылаабыт. Этэргэ эргилэн кэлэн өр юмгэ учууталаабыт. Киһи убайа Иван Семенович Эверстов — байыаннай летчик. Саха байыаннай оскуоланы бүтүрбүт. Лейтенант. Сэрингэ сылдан бомбардировщикта умайан, стрелковий ротаны хамандылаабыт. 1944 с. сэрин хонутугар охтубут.

Аржа, иһин фронтка сылдан сэрингэ кытылыт аймактарбын киһи туттабын, киһилэр хорсун суолларын үөрэтэбин, ыччаттарга биһиһинсэрбим.

Клэстэ Алексей СЛЕПЦОВ.

Тыа хаһаайыстыбата

ОСЕМЕНАТОРДАР СЕМИНАРДАРА

Кулун тутар 3 күнүгэр улуус осеменатордарыгар семинар ытыллына. Онно 40-ча осеменатор сырытта. Семинары «Саханлемхолбоһук» ААУо искусственной буолатыга отделение начальнига Т.А. Протопопова уонна биотехнолог Л.С. Попова ытыттылар.

Эбиккэ дээрэ сизмэлэһинтэ киһибит сана ньымалар тустарынан көсөтүлэр. Күн иккис анарыгар биһи ыалга тийбн, ыһар сизмэлэһинтэ практической дьарыгы ытыттылар. Иккис күнүгэ Хаһар нэһиллэр беран үлэстэтир.

Быһыл Ил Дархаммат ыйаарыт толорон, улуустугулар уопсай ынахтыт 70 %-тан аҕыйаа суоһун искусственной сизмэлэһинтэ хаһар сорук турар. Ону толорорго бу семинар олус туһалаах буолар. саарбаа суох.

Иван ПОНОМАРЕВ.

Кэрэ эйгэтигэр

Сотуртаабыга Хоптобо нэһиллэр Аксения Васильевна Посельская төрөөбүт 90 сылыгар аһамыт дьоро киһэ буолла. Дьоккусайтан хореографическай колледж үөрэнэччилэр, преподавателэр, Саха Республикатын үтүөлүк артыыскалара Зинаида Николаевна Попова, Дария Григорьевна Иванова, Музыка үрдүк оскуолатын ректора Иван Иванович Наумов күргүннэн Валентина Васильевна уонна үөрэнэччилэр, Аксения Васильевна күтүөт Христофор Сметанин, хос сизинэр ыалдыттар-тылар.

Ахтыны бастаһынан чугас аймактар: үлэ ботарооннор, «Кыһыл Знамя» уордан, партия 22-с съездин делегата Прасковья Осиповна Дмитриева уонна педагогическай үлэ ботароон Марии Лукинична Далбасва онордулар. Аксения Васильевна төрөөбүт Мэлдьэһитин наһаа таптыларын, сайын айы тахсан сайылыларын, Мэлдьэһи дьонун, аймактарын кытта ыкса сибээстэхтик олорбутун туһунан көсөтүлэр. Кыһа Наташаны үөрэнэр дээрэ Тарабукиннарга көрүлүбүтүн, эйбэс-сайаас, боростуой, эйбэх көсөтүннээк, наар үөрэ- көтө сылдар киһи этэ дьитилэр.

АКСЕНИЯ ПОСЕЛЬСКАЯҔА АНАЛЛААХ АХТЫҔА КИЭҤЭТЭ

Оччотоогу оскуола оҕолоро Татьяна Константиновна Далбасва, Мария Николаевна Протопопова: «Аксения Васильевна биһиги онус кылааска үөрэнэ сырыттаһыт-на 1955-1956 сс. биһи сыл кэлэн, Диринг оскуолатыгар худругуна үлэстэбитэ. Үнүкүлүөн бадалаах наһаа эйбэхпит. Онтон талан ылан, үгүс оҕону дьарыктаан, эйбэх үнүкүүнү үөрэппитэ: сахалыы, молдавскай, восточнай, китайскай үнүкүүлэри, о.д.а. Музыка суох, айаһынан «раз, два, раз и два» дьен уонна ытыһылан охсон үөрэтэрэ. Ол дьыл биһиги кылааска 7 оҕо Културпросвет училищега үөрэхкэ киһибиттэрэ. Ол оҕолорон саамай бастын үнүкүүһүпүт, үлэтин таһынан олохун бүтүннүү үнүкүүтэ анаабыт киһинэн Николай Дмитриев буолар. Коля СГУ-га үөрэнэ сылдан, «Сэрэгэсх уоттара», «Кыталык» ансамблылары тэрийсипит дьоннорон биһиһтэрэ буолар. Аксения Васильевна үөрэнэччилэрэ Егор Никонов Чурапчыга, Егор Копырин Хаһылыга самодеятельноска өр спенаа үнүкүүстэбиттэрэ. Марфа Николаевна Намна практикада сылдан, «кытайскай танец с веером» үнүкүүнү ыччаттарга үөрэппит. Бу үнүкүүнү Хоптобо аҕам саастаахтара тийэһипит Чакырга үнүкүүлөн турабыт. Аксения Васильевна өссө биһиһкэ ыалыс эрпийитин сүрдэх боростуойдук үөрэппитэ. Ону мин сайаар кылааһым оҕолоругар үөрэтэр этим. Учууталбын кэниһи сэлэтик да буоллар көрсөрүм. Куоракка үөрэнэ сырыттаһына биһиһ маҕаһыанна көрсөн, дьити-гэр илдьэ баран чөйдөппитэ, хаартыскаһын бэлэһтэ-эбитэ. Туох баар Мэлдьэһи дьонун барытын сураспытта, дойдутун наһаа таптыларын, астарын онно өйлөөбүтүм» - дьитилэр.

Салгы ахтыны спена, кулуура ботароон, Аксения Васильевна олохун сырдатыта, үйэстэһэ эйбэ үлэстэбит Афанасий Аммосов онордо. Биһи дойдутааҕа буолан эйбэһи билэр, Аксения Васильевна олохун ыраахан кэмнэригэр аһыһытын, киһи бөйүтүн көсөтүннээн истибитин

Кэниһтэ олон, куорат театрыгар олорор куорак сананыһыт. Музыкальнай оскуола оҕолоро хас да үнүкүүнү толордулар, баянна, фортепианода оонньоотулар.

Биһиги оҕолорбут сылтан сыл толорор нүөмэрлэрэ тулсан иһэр. «Тарангелла» дьен үнүкүүнү чабыһкайлык толордулар.

Иккис тэриһтэ — музыкальнай оскуола уонна хореографическай колледж сибээстэхтик үлэһилэр. Преподавателэр бу кэпэ сылдан, үнүкүү оскуолатыгар 7-8 саастаах үөрэнэччилэр бадалаах оҕолору көрдүлэр. 1 оҕону таланнар аны саас куоракка ытырдылар.

Мэлдьэһиттэн төрүттэх саха чабылхай, талааннаах кыһа Аксения Посельская киһи быһылынан үтүөкөн майгыта, олоххо көрсөр ыарахтарты тулуйар кыһаанна санаага, үлэһит бэривиттэ, төрөөбүт дойдутугар таһала, махала көннөһи билэр да, биһиһтэ да дьектэ үтүө холбоһурун буолар. Ийэтин үлэһит, олохун чистэхтик салдааччынан киһи кыһа Наталья Семеновна Посельская буолар. Наталья Дирингэ, Мэлдьэһит эйбэхтик сылдыра. Ийэтин туһунан киһиһ таһаартарыта, дойдутугар Мэлдьэһитэ иккис ийэһитэр аналаах ыһаагы тэрийбитэ.

Биһиги, биһи дойдутаахтара бу иккис чабылхай талааннаах үлэһит, олохтоох кыргыттарбынан кэпэ туттабыт. Кэлэр да өттүгэр Саха сирин ыччата киһилэр үлэһитин олохторун салгы сайыллара туру-остара дьен эрэһиһтэ.

Татьяна ДАЛБАСВА,
Хоптобо.

Үөрэхтээшин

ҮНҮС ТӨГҮЛҮН ЫТЫЛЛАР ПРЕДМЕТНЭЙ ОЛИМПИАДА

Мүүс устар 6-11 күнүгүгүр С.А. Новгородов аатынан орто оскуола үнүс сылын бэйтин кээн ааннарын арыян, сэтгэ улуус бастып, талааннаах үөрэнэччилэрин, олохторугар суолталаах илгэрин талар манайгы хаамыларыгар тирэх буолаары түмөн, республикатаагы олимпиаданы борт кэдьүүсгэхтик тэрийэн ылар. Бу сыл уратыта дьон, элбэх оёо сайабылыһыа бэртэригэр, бабаларын биллэрбиттэро буолар. Ол курдук, олимпиадага 348, ол иһингэр Чурапчыттан 99, бэйбэл үөрэх араас кыһаларын бүтэрэр выпускниктар кэлэн кыттар кыагы ылылар. Олимпиада сүүн хайысхатын Дальнай Восток, Сибир, Күнн үрдүкү үөрэх кыһаларын биллэрбиттэх учуонайдар уонна преподавателлэр кэллэр, кэлэн көрөн сыналаллар.

Кытаанчылары манайгы күнүсүгү корсүгүгү улууспут баһылыга А.Т. Ноговицкий: «Убаастабыллаах кытаанчылар, республикатаагы олимпиаданы сүүнүгөн тэрийбиччилэр, эһиги Чурапчы сиргэр-уотугар үгэсминикэлигэн, бүтүгүтү үөрүүтэх күнүгүн итигик-истинник эбэргэлибиз! Билиги улууспут сүүн үлөтүн хайысхата тыа хаһаайыстыбата буолар, боролуукуйуулар оһорон таһаарар кооперативтар, баһынай уонна фермерской хаһаайыстыбалар ситимирэ күүсө сайдан эрэллэр. Ол туохтууна, «Чурапчы» ТХПК, «Маарыяна» ПО оһорор боролуукуйуулар араас таһымыах быжастааларга республикага, огу аһан Россияга, көлүмүк билигэр уонна үрдүкүк сыналаллар. Ити иһингэтигэр производство эйгэтигэр таһыны бэлэмнэх, тыа сирэ экономическай, социальнай сайдыытыгар үлэтир-хамныыр идэтих дьон, билиги олуэ эрэнэ күүтүбиз. Бу ытыллар предметной олимпиадалар бырайыактара дэр дьону оёоһун, дөбөрдуу сыһааннаһыларын күүһүрүү, иһинки илгитиэн үөрэхтээшин улууспут, республика сайдыытын курдук көрбүт. Эһикэ бу күнүгүгүгү таһаарылаах үлөни, ситиһилэх кыттыны, эрнэи уонна туруоруллубут сыан-сорук

дьаныһан туран туоларыгар баһарыам эгэ», - дьөгө.

СР профессиональной үөрэхтээшинэ министригэр, педагогическай наука кандидата Д.Е. Глушак: «Добрый вечер уважаемые участники олимпиады! Впервые, благодарю за ту важную и нужную работу, которую мы вместе с вами проводим, организуя здесь предметную олимпиаду. Вы скоро времени завершите обучение в школе, сдадите единый государственный экзамен, получите школьные аттестаты и станете студентами. Сегодня у нас с вами первая встреча и с этой встречей многие из вас, которые пройдут через олимпиаду, те которые смогут подтвердить эти итоги олимпиады, результатами единого государственного экзамена и став студентами в системе по программе целевой подготовки для отраслей экономики Республики Саха (Якутия) мы с вами будем работать в ближайшие 7-10 лет, потому что нам с вами вместе учиться и сотрудничать министерства на самом деле будут с вами вместе в течении всех этих лет обучения. Они помогут вам решать бытовые, организационные, учебные вопросы, будут контролировать ваши обучения, они будут взаимодействовать много и много раз. Я сегодня очень рад, что из восьми муниципальных районов молодые люди собрались здесь и рад тому, что собралось желающих стать студентами ВУЗа в два раза больше, чем это было год назад. В эти дни вам предстоит не только участвовать на олимпиаде, не просто попробовать свои силы и проверить желания, вам предстоит взаимодействовать, общаться с представителями лучших ВУЗов РФ. Здесь будут присутствовать представители девяти учебных заведений, которым вы можете задавать вопросы, получать нужные, интересующие вас ответы. Сегодня стартует олимпиада, в течение ближайших двух недель мы проведем такую олимпиаду в четырех муниципальных районах нашей республики и охватим всю республику Саха (Якутия). Наша задача – вместе выбрать самых лучших молодых людей, которые в дальнейшем будут получать образование».

Улуустаагы үөрэх управлениетын начальнига, СР

үөрэтирээтин туйгуна Т.В. Павлова: «Предметной олимпиада Профессиональной үөрэхтээшин министригэр-иститин кытары ыкса сибээстээн, үнүс төгүлүт ытыллар. Бу көм иһингэр иһиллэһинэ ыччатын ортоугар үөрэхтэ талаһы аһаана үгэсбэтин көрдөрө. Чурапчы улуусун сайдыыта, коммунист туулута суох таһаарылаах үлөгү молдун күнн үөрэхтээшинигэр туулуктаах. Предметной олимпиада, хас биридди оскуоланы бүтэрэр оһоо бэйэ билигин, талаһын бөрбөрүкээһиниэ уонна кылабыһыа, талыт үрдүк үөрэтин кыһалар туттарсан киирэр кыагы бэртэр. Билигин биржэмэз бэйгэригэр идэтигэр толору билэ саһыар, араас эйгэр айар-тулар дьобурулаах, сана билигэ аһаас ээр дьон ирдэнилэллэр. Иһэн сөлүө талан ылыы – олох суолугар бигэтик үктэни мөккүтэ».

С.А. Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолатын дьирэктэро Н.В. Уарова: «Предметной олимпиада Чурапчыга үнүс төгүлүн ытыллар. Буолар

сиргэр, аһын-үөлүн тэрийиэ билиги оскуолабыт эппиэттэх. Бастаган туран, мантык олимпиада билиги улууспутугар буолара табыастаах, Иһин эһэр улуустар бары кэлэн кыттар кыагы ылылар. Бэйбэлгы дьылга усулуобуйалара уларыйан, кытаанчы аһаана иһки төгүл элбэх. Билиги оскуолабылтан уон сэтгэ оёо кыттар, быһарыһын биос выпускниктыг тутарсыбылтан билигин түөрт устууонэтэнгэ үөрэх сылаллар. Иһинки этилибэтин курдук, уон сыл туханы профессиональной үөрэхтээшин элбэх оёону үөрэтэн, иһтэн таһаарла. Олортон үгэсгэр билигин үлөтиг буолан, республика араас муһукутарыгар үлэти, айа-тута сылаллар. Биллэриг курдук, билиги улууспутугар производство күүсө сайдан эрэр, таһыр суол тууута кэлиэ, газтаһын болтуруоһа күүсө туруутугар сөптөөх идэтих дьон кэлэн үлэтиилэрэ күүтүлөр. Ол сэмий кэдьүүсгэх уонна табыастаах дьон санаһан саһытаран, туһааннаах үрдүк үөрэх кыһаларыгар баран үөрөнүлэр, бэйгэригэр олохторугар сырдык суол арыныларын бастаах үктэо буолара саарбага суох».

Иһэн предметной олимпиада кытаанчыта, Сылан орто оскуолатын үөрэнэччилэ Света Николаева мантык дьон кэпсэтэ: «Бэйэм Майтаһан сылалыбын, 9-с кылааска Г.П. Башарин аатынан Сылан орто оскуолатыгар үөрөнө кэлбитим. Билиги оскуолабытыгар медьылаас дьон баар, күнн үчүгэй орутугун Медьына ачылыг ас-демята бастын бэртэр, ордух биология, химия уруоктарыгар элбэхтик үөрөнөбиз. Бу олимпиадага кыттыам иһиниэ, Иркутскай куоракка сайабылыһыа бэртэтигэр, сүүн соругум дьон олимпиадага бэйэм билибин чингэтигэр, хайлаах сорулактар баалларын биллэрбиз кыттыһым, уонут эһинэрибиз. Холобура, бэртэо химия предметигэр кыттыһым, бэртэлибиз сорулактар наһаа

ыарахана суохтар дьэгэс сөп, ол курдук сорох сорулактара улуэ олимпиадатытан быдан чөлүкү курдуктар. Үчүгэй бэлэмнэх оёо кыаһыан сөп. Олимпиадага кыттарбар бэлэмнэбиз учууталларбар София Гаврильевнага уонна Мария Николаевнага улахан махталбын биллэрбим. Бүтүн биологияга кыттыһым, ситиһилэхтик толорор иһин дьон бэйгэр эрэл саһалаахпыт».

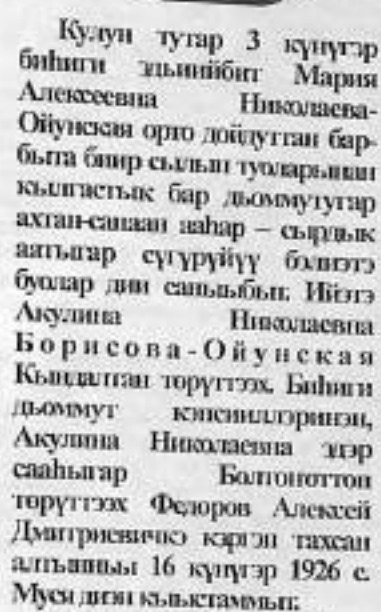
Түмүкэ 348 кытаанчыттан 169 выпускник – 289 анал идэтигэр туттарсар кыагы бэртэр суруту ылылар. Ити талыт үөрэхтэригэр киириилэрэ, бийр кэлним экэсэмингэри хайдах түмүктэх туттараларыттан туулуктаах. Аспыт сылары кылары тэптэон көрөр эбиг буолаха, ордух техническай үөрэхтэ бадалаах оёо аһаана үктэбиз, холобура математикага – 227 (100 баалга 2 үөрэнэччи толору), физикага – 176 оёо (70 баалга дьон 21 выпускник), манты таһынан биологияга – 81, химия предметтигэр – 66 ыччат бэйгэригэр кыахтары холоннулар. Манты таһынан, хас биридди кэлбит кытаанчылары, оскуола үөрэнэччилэрэ бэйгэригэр бабаларынан, биридди-иһиллэ оёону дьонлэригэр иһиллэ хоннорон, маанылаан түөрт күлү молдун иһилэ сылалылар бу тэртээһингэ сүүн күүс, тирэх буолла.

Бу тэртээһин, билиги, чурапчылар, бары бийр кыһа курдук түмүүтэхтигэр, эйгэсэтигэр көрдөрө.

Семен ЖЕДРИНСКИЙ.

Н. БОРИСОВА

1935 с. аязлара үөрөжүн бүтүрөн, Дзюкуускайга тоннон юлгө, билигин П.А. Ойуунускай аатынн Литературнай музей уулуссатыгар Октябрьскайга слохосуйаллар. «Кинилэргэ

Улаатан бирэн Мария Алексеевна ЧПУ-га киирэн биир сүл үөрэммит. 1947 с. ийстигэр көмөлөөрү санаторийга үлсэр өлгөр. Кыһамныллаах, чөнгөс тутуунуулаах, нууччалык эрэ сааһа сүүлчэр кыһыи 1952 с. Цыкуекайдаагы фелыппер-акушер оскулатыгар үөрэххэ ытталар. Тийһэн үөрэҥи үлөһи ытта дүөрүлгөн оро дыһиһтар, трахматсэһий диспансэһэга үлэһир уонна 1955 с. медучилищэны ситиһилтэххик бүтэри сөбүлүүр иһтэһи ыһар. Ыһаан Чулымтаа, салгыы дөй-тутугар кэһэн Хайахсыт частовой балыһаһыгар мед-нэһэрэһтэһиһэ. Хойука дүрн аһамны аһарар, хойуу долгуһуһтар уһун хара үлүһсүһах, моһонһаһон күрүк сүрүчү күрбүт кэһиһи тарһар

Куруутун солугу айа-тута, толуктуу сындар айланган талааннаах Иван Гаврильевич үрдүк үрөх тэриктэрин түстүдүсүнөргө аналган органической химия, саха оскулатын концепциятын сайыннарга тохотулган 8 теоретической химия учебниктарын тылбаастан оңтороруга саха тылын даянган турган үрөспүгү элбеге этер. Ийиктөн бэйэ-бөйөлөрүн карыстатар, көмөлөсүрөт этер. Мария Алексеевна ас астылар омонго эргэти күн айы илэрэһинэй ыстатыйа булан алган дойдугурага, ол тула илэрэти буларга», - диги оңолороттар. Бу сүргөх ыраһыбай, бэйэ-бөйөлөрүн илэрэсэр, ойдуер ол 35 сыл ай-домтөстөк олоон Дмитрий Титов, Анна диги болонмуттар. Аларга айа-

Мария Алексеевна олус аймайымсах этэ. Үгүсүк Чурагчыга, Покровскайга, Намина, Таптага оолорун, сиеннэрин кыпта тахсара, сир астыра. Бүтэһини (Маннары ооннууларыгар) Чурагчыга тахсан 2 кайгыт оолорбута. Кэлин 2-3 сылга телевидениерг ытыран секскактарэ, хаһыама интервьэ бйерэрэ, общественачы кыпта дуэһина, театр корсунууларэ алтырылган сандыбыла. Баһит динийибит хоһуулу да буолар, өрөөбүт тэртү тылын үчүздүк

Бийиги эдийнбичт бичр
кэстэргин туһунан дьэтигэр
тийбэ сырытаһылына,
Чурапчыны кытта сибээстээ,
артык Виктор Савини илтат
кыһа Юлия Холмогорова
күсэбитэ. «Кэстэргин күүс»
ханыат кулун тутар 3 к. 2010 с.
«Уран тыл уустарын – кэрэ
диакталарга аайыбын хоһоонур»
дигэн кыстатыйа суруйан
эдийнбичтигэр кэһи адалбыл
эбит. Быһа тардан аахтааха: «Саа
пародийа поэта Семен Петрович
Данилов «Дочкачугом, төрө
маньына» хоһооно ырыа буолан
билиинээтнэ дьэри ылдынан
күлбө. Поэт бу хоһоонуи Мария
Алексеевна Николаевна аһаан
айбытыгар эбит», - дигэн.

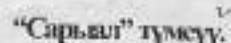
Бу курдук чулуу нээгч сүрэхтэрин абылабыл хүтүлүлүбүз, харахтыгыгар субу баарлыгастон айгыш дэвийбиз. Мария Алексеевна Николаева-Олунская сырылык иштин аймахын дэсэмүтүгү ахтан-сакан аныгыбыз.

Аймахтарын аятыгтан
Мария ВЬРДЬШИНА.

КӨХТӨӨХ ҮЛЭ, СОНУН ТЭРЭЭНИЙН БЫТЫЛЛАР

Национал-социалистий үзгэнтэй Е.Д. Снугааны кытары сүбэлхөө, П. Балга сааскы юмтэ муустарын ышан, тойон, булууска утан кэмилестүбүт. ГДН учуотугар турар оскуола орголорун кытары нитэр-үердээр көпсэтиндери ылытыбыт. Инниогтин оскуоланы кылары дусагыр түлөрсөн, мистэ булан «Юный механик» курулуосугу тэрийр бичиэннахалт. Июа орону Б.Ф. Неустроев-Машгар Уус кыһытар кэлэр сайын баран үөрэхторин көпсөттибит. 27-28.02.2015 Дьюкусский куоракка буолбут ЗОЖ форумугар 3 киһилээх делегациянан кыттан келиибит. Нэниссиннээр амаан Маралаайы эббитигэр

Ингиллэ билимнарбыт салгыт улаһын улаһын ыһыты, мааста таһыны, Улуу Кыайыһа уонна Олсҥо ыһыһар аһаммыт нэһиллөөктөр нэһи ардыларынаагы фестивалга нэһиллөөктөр күүс-көмө буолуу. Уонна бу сайын улуустугулар ыһыһылар Олсҥо ыһыһар бэйбигт күүспүтүн көмө буоларга бэлэммитин биллэрбиг.

Муус ылыагытар

Анотация суртунга затылган
рекламанын таргетинг стратегиясының
түрлері белгіленген. Суртунга салып
жеткізілетін аудиторияның тармақтары
зерттелген және анықталған.